

F-em zanikla z důvodu, že F-ovo požívací právo dne 20. června 1923 přestalo, 2. jaký vliv má zákon o ochraně nájemníků na nájemní poměr dovolatelů. Pro posouzení této rozepře jest však rozhodující jediné otázka, zdali nájemní poměr mezi požívatelem F-em a dovolateli chráněn jest vůči žalobcům zákonem ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. Aby tomu bylo tak, byli by musili dovolatelé dokázati, že mezi nimi a žalobci vzešla a trvá nájemní smlouva. Tohoto důkazu dovolatelé nepodali. Odvolací soud zjistil, že požívací právo F-ovo dne 20. června 1923 zaniklo, a právem vyslovil, že, bylo-li by lze mluvit o nájemním právu mezi požívatelem a dovolateli, toto určitě zaniklo dne 20. června 1923, totiž toho dne, kdy zanikl jeho zdroj, kterým bylo požívací právo F-ovo. Předpisu Šu 1120 obč. zák. nemůže býti užito, neboť tento předpokládá nájemní smlouvu s bývalým vlastníkem prodané nemovitosti, čehož v tomto případě není, neboť F. byl jen požívatelem, jemuž ovšem nemohlo býti s hlediska Šu 509 obč. zák. bráněno, aby místnosti, k nimž měl požívací právo, nepronalal dovolatelům, ale tímto pronájmem nebyla sama sebou nájemní smlouva rozšířena na vlastníka nemovitosti a z tohoto dle Šu 1120 obč. zák. na jeho právního zástupce. Z toho plyne, že jde mezi požívatelem a dovolateli o zánik nájemní smlouvy dle Šu 1112 obč. zák., ve kterémžto případě zánikem nájemního předmětu, jímž je požívací právo požívatelovo, nájemní smlouva zrušuje se sama sebou, kterýžto případ vůbec nepoživá ochrany zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. (§ 1), ač tato věc v tomto sporu přichází v úvahu jenom podružně. Okolnost, zda měli žalobci vědomost o nájemní smlouvě mezi dovolateli a požívatelem F-em, jest pro tuto rozepři lhostejna a mylný je právní názor dovolatelů, že by byli musili žalobci tento nájemní poměr dle Šu 1120 obč. zák. rozvázati výpovědí, neboť tohoto předpisu, jak již bylo vyloženo, v této věci nelze použiti. Dovolatelé přehlížejí právní podstatu nájemní smlouvy, která vzchází tímž způsobem jako tržová smlouva (§ 1092 obč. zák.) a je proto konseusální smlouvou. Proto nemohou odvozovati uzavření takové smlouvy ani tím způsobem, že žalobci připustili, aby sporné místnosti byly dovolateli vyklizeny až 1. března 1924, neboť tato dobrá vůle nemůže býti považována sama o sobě za uznání, že dovolatelům přísluší toto do 1. března 1924 dovolené bydlení na základě nájemní smlouvy, která může vzejíti jenom srovnalou vůlí stran, výslovně nebo aspoň poznatelně projevenou.

Čís. 3641.

Krkavost, pískání a frkání koně.

Žaluje-li ze správy kupitel dřívější, jest na něm, by prokázal, že o n (nikoliv poslední kupitel a držitel dobytčete) se zachoval dle Šu 926 obč. zák.

(Rozh. ze dne 19. března 1924, Rv II 701/23.)

Jan K. koupil od Rudolfa B-a koně a prodal ho dále Oskarovi M-ovi. Žalobu Jana K-a na Rudolfa B-a o zrušení kupní smlouvy a vrácení kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil

rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy nezjistily skutečné povahy nemoce koně, o níž žalobce uvedl, že kůň hvízdal z plic, že byl tak zvaný »trubač« a později své tvrzení opravil v ten způsob, že nemoc koně se nazývá technicky chrčení (krkavost) nikoli dýchavičnost. Prvý soud v rozsudkových důvodech uvedl, že jest nerozhodno, zda choroba koně záležela v dýchavičnosti, či v pískání, poněvadž dýchavičnost i frkání jest posuzovati dle nařízení ze dne 10. listopadu 1916, čís. 384 ř. zák. Rozsudek však postrádá skutkových zjištění o známkách nemoce a její povaze zejména zda měla choroba koně vůbec příznaky zvířecí nemoce, které má na mysli čl. I. čís. 1 odstavec druhý min. nař. ze dne 10. listopadu 1916, čís. 384 ř. zák. a které opodstatňují zákonnou domněnku Šu 925 obč. zák. Známky nemoce, které u koně dne 15. března 1922 shledal zvěrolékař, vyžadovaly odborného znaleckého rozboru a vysvětlení technického výrazu »perchronického chrčení«, jehož tento znalecký svědek ve své výpovědi použil, pokud jde o dobu vzniku a trvání této choroby. Dovolání právem vytýká odvolacímu soudu, že nedoplnil řízení o okolnosti pro spor rozhodné, že totiž vada (choroba) koně byla u Oskara M-a zjištěna již během 14 dnů po odevzdání koně žalovaným žalobci (t. j. po 27. únoru 1922), ač o této okolnosti byl již v žalobě nabídnut důkaz nejen svědkem Oskarem M-em, nýbrž i výsledkem stran. Když výpověď svědkova nebyla dostatečně určitou, vyžadovalo řádné vysvětlení věci, by bylo sáhnuto k podpůrnému důkazu výsledkem stran o uvedené sporné okolnosti a při tom i zjištěno, kterého dne žalobce obdržel zprávu od svého dalšího kupitele Oskara M-a o koňově nemoci a jaké opatření ohledně koně učinil a zda také žalovaného bez průtahu o nemoci koně vyrozuměl. Jest nesporným, že kůň v době onemocnění nebyl v chování žalobcově, nýbrž u Oskara M-a a neměl tedy žalobce ani možnosti, by dal koně ihned ohledati obecním starostou svého bydliště jako veřejným orgánem a zjistiti chorobný stav koně v zájmu nepřítomného prodávatele, nebo dokonce koně hned znalcem vyšetřiti, jak v Šu 926 obč. zák. jest předepsáno, neboť toto ustanovení zřejmě předpokládá, že kupitel má vadného koně ještě ve svém chování. Odvolací soud při výkladu Šu 926 obč. zák. přehlíží, že v tomto případě nežaluje ze správy poslední kupitel a držitel koně Oskar M., nýbrž kupitel dřívější. Nesejde tedy na tom, zda Oskar M. ve vlastním zájmu učinil opatření ku zjištění chorobného stavu koně, nýbrž je tu rozhodným, zda nynější žalobce Jan K. zachoval se dle předpisu Šu 926 obč. zák., jakmile se o chorobě koně dověděl, a byl-li kůň bez zbytečného průtahu znalcem vyšetřen. Okolnost, že kůň byl přiveden ku zvěrolékaři teprve dne 15. března 1922, i kdyby byla nižšími soudy spolehlivě zjištěna, by ještě nevylučovala žalobcova tvrzení, že nemoc byla u koně objevena již dne 12. března 1922. Než i kdyby se zjistilo, že nemoc nebyla objevena do 14 dnů po odevzdání koně žalobci, nebo že žalobce nezachoval se dle předpisů Šu 926 obč. zák., přesunulo by se jen břímě důkazní dle Šu 927 obč. zák. na žalobce a bylo by třeba k řád-

nému posouzení rozepře skutkových zjištění o okolnosti, pro spor rozhodné, zda byl kůň stížen vadou (chorobou) již před odevzdáním žalobci, t. j. před 27. únorem 1922.

Čís. 3642.

Dohoda o klidu řízení v první stolici nemá vlivu na řízení o rekursech, vznesených před umluvením klidu řízení.

Společník veřejné obchodní společnosti nemůže přistoupiti k ní za vedlejšího intervenienta.

(Rozh. ze dne 18. března 1924, R I 180/24.)

Soud první stolice vyhověl návrhu, by Julius F., veřejný společník žalované veřejné obchodní společnosti, byl připuštěn za vedlejšího intervenienta žalované firmy. Rekursní soud k rekursu žalobce vedlejší intervence nepřipustil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací soud položil si předem otázku, jaký vliv má na rozhodnutí rekursního soudu o rekursech žalobcových a na podání a vyřízení dovolacího rekursu žalované firmy okolnost, že obě strany i vedlejší intervenient podáním ze dne 9. ledna 1924 oznámili procesnímu soudu, že se dohodli na klidu řízení, a okolnost, že procesní soud toto oznámení usnesením ze dne 10. ledna 1924 na vědomí přijal a o tom zástupce účastníků vyrozuměl. Dovolací soud dospěl k přesvědčení, že v tomto případě nastavší klid řízení nemá vlivu na vyřízení rekursů. Z uvedeného podání vychází na jevo, že se obě strany i vedlejší intervenient dohodli na klidu procesního řízení první stolice, a že dohodu tu soudu první stolice oznámili. Než klid procesního řízení první stolice nevztahuje se a nemá vlivu na řízení o žalobcových rekursech, jež došly procesnímu soudu první stolice dříve a to dne 30. září 1923, dne 22. listopadu 1923 a dne 22. prosince 1923 a z nichž první recurs byl předložen soudu rekursnímu již zprávou ze dne 14. listopadu 1923 a další dva zprávou ze dne 27. prosince 1923. Kdyby byly strany chtěly docílit klidu řízení též o těchto rekursech, pokud by ovšem klid řízení rekursního byl po zákonu přípustný, byly by bývaly musily dohodu o klidu řízení o těchto rekursech oznámiti rekursnímu soudu, který měl o nich rozhodovati. To se však nestalo, a klid řízení o zmíněných rekursech nenastal. Je proto nutno rozhodnouti ve věci samé. Jde o otázku, zda ve sporu veřejné obchodní společnosti jako procesní strany může k ní přistoupiti její veřejný společník jako vedlejší intervenient. Právem zodpověděl rekursní soud tuto otázku záporně. Na předpis Šu 17 odstavec druhý c. ř. s. nemůže se stěžovatel v tomto případě odvolávat a také se na něj neodvolává. Avšak ani předpisu Šu 17 odstavec první c. ř. s. nelze v tomto případě použiti. Nejde tu o spor, který by byl veden mezi jinými osobami, k nimž by stěžovatel byl v poměru osoby třetí. Žalo-